

PRESSEMEDDELELSE

6. oktober 2011

Mød hvidhajens ”fætter” i Kattegatcentret

Torsdag den 20. oktober får Doktor Knivskarp muligheden for at dissekere en sildehaj. Sildehajen er nært beslægtet med den store hvidhaj og træffes bl.a. i Skagerrak og det nordlige Kattegat.

Fascinationen af hajer

Sildehajen har flere lighedstegn med den store hvidhaj. Det er en varmblodet haj og dermed en hurtig jæger. Sildehajen er den største rovhaj der findes i danske farvande med en max længde på ca. 3,5 m. ”Vi kalder den Nordens hvidhaj og det er et kompakt muskelbundet at have mellem hænderne”, fortæller Doktor Knivskarp alias biolog Rune Kristiansen. ”Vi har fået hajen indleveret fra en lystfisker som har fanget den i Nordsøen.”

Hvidhajen jager et stort bytte f.eks. en sæl hvor sildehajen jager f.eks. en stime af sild og tager mange fisk som bytte.

Billedtekst: Doktor Knivskarp og sildehajen

Sildehajen er fredet

Med Doktor Knivskarps dissektion af sildehajen vil Kattegatcentret sætte fokus på denne truede hajart. Hajerne er generelt meget sårbare overfor fiskeri. De har en langsom vækst, bliver sent kønsmodne, har en lang drægtighedsperiode med et lille antal unger. Bestandene tåler derfor kun et meget beskedent fiskeri.

En ting er forbud og kvoter, som er nødvendige for at beskytte en art - et andet og nok vigtigere tiltag er oplysning omkring emnet. Kattegatcentret gør en stor indsats for at formidle om hajbestandenes generelt truede tilstand. ”Ved at oplyse vores gæster kommer de forhåbentligt hjem med viden der gør dem i stand til at være kritiske næste gang. de står overfor valget af fisk til middagsbordet”, udtaler Rune Kristiansen.

Sildehajen må ikke fanges af erhvervsfiskere men lystfiskere har tilladelse til fangst.

Fakta om sildehaj

Sildehajfamilien *Lamnidae* består af tre slægter, 5 arter:

Hvidhaj

Langfinnet makohaj
Kortfinnet makohaj

Stillehavs sildehaj
Alm. Sildehaj

Sildehajen - *Lamna nasus*

- Lever i tempererede og kolde farvande inkl. danske farvande – dog ofte langt fra kysten.
- Max længde 350 cm og ca. 200 kg.

- Først kønsmoden ved en gennemsnitsalder på 13 år.
- Drægtighedsperiode på 8-9 måneder. Føder 1-5 unger/år.
- Under udviklingen af ungerne i livmoderen spiser de største fostre ubefrugtede æg samt mindre udviklede søskende omkring sig.
- Sildehajen er i familie med hvidhajen samt verdens hurtigste haj - kortfinnet makohaj.
- Trods sine potentielt farlige slægtninge regnes sildehajen for ufarlig for mennesker.
- Sildehajen er en hurtigsvømmer, der ofte jager nær overfladen efter navnlig sild og makrel.
- Bestandene af sildehajer viser tydelige tegn på overfiskeri.
- Bestanden i vor del af Atlanterhavet er blevet rødlistet og kategoriseret som truet af IUCN (populationsfald på op til 90 % af bestandstørrelsen i 1920'erne.) Derfor er sildehajen fredet for kommercielt fiskeri i EU og internationale farvande.
- Sildehajbøffer findes dog ofte importeret ved fiskehandleren her i Danmark

Vågmær

I september fandt en lokal ornitolog, Ole Laursen en vågmær på stranden ved Sangstrup Klint.

Vågmæren blev indleveret til Kattegatcentret og Doktor Knivskarp får for tredje gang mulighed for at dissekere denne særprægede fisk.

Informationerne om vågmærens (*Trachipterus arcticus*) findested og –tidspunkt rapporterer Kattegatcentret til forskerne på Zoologiske Museum i København og bidrager med nyttig viden om fiskens udbredelse.

Tidspunkter for Doktor Knivskarp i efterårsferien

Tirsdag den 18. oktober kl. 11.30: Dissektion af vågmær
 Torsdag den 20. oktober kl. 11.30: Dissektion af sildehaj

For yderligere information:

Rune Kristiansen, biolog og kurator
 Tlf: 8758 0526 / 2872 0259, e-mail: rk@kattegatcentret.dk

Else Brask, kommunikationschef
 Tlf: 8758 0500 / 2339 5375, e-mail: eb@kattegatcentret.dk

